

PASAKA APIE BALANDŽIUS

NELE MAZAEAITĖ-KRUMINIENĖ

Ar tai įvyko Kalėdų naktį? — Taip, tikrai, jau buvo prasidėję Kalėdos, nes iškilnių varpai aidėjo džiugiai giesme, ir žmonės sveikino vienas kitą. Tokiu laiku vienas žmogus grįžo namo — jis buvo labai liūdnas, o jo širdis buvo tokia pavargusi, tarsi būtų ėjusi basa ilgą ir sunkų kelią. Jo akys regėjo tiktai tamsą, ir kojos klupo nelygiame ir duobėtame kelyje, ir jam atrodė, kad jis yra priėjęs savo gyvenimo slenkstį — kaip staiga jisai kažką išgirdo.

— Kaip gi čia atsirado upelis? — pagalvojo jisai. — Nes kas gi kitas turi tokį sidabrinį šnerėjimą, kuris užmigdo žuvis ir nuramdo dugno akmenų aštrumą, ir verčia žaliuoti pakrančių medžius, ir paukščius giedoti. Kas gi kitas, jei ne tas nerūpestingas, skaidrus vandens balsas?

Tačiau jis tuojau galvoja vėl:

— Ne, čia aplinkui yra tik tai smelis ir skurdūs laukai, ir jeigu atrasi vandenį — tai tebus bala arba sena kūdra, kurioje nenori gyventi net varlė. Ne, mano ausys iš tamso išsiskiria vaiduokliu.

Tačiau žmogus kažką girdi, ir tai pereina klausą ir paliečia dvasią.

— Žinau, — galvoja žmogus, — žinau: juk šita naktis pilna stebuklų, nes jeigu įleisi svirtį į šulinį šita naktį — ištrauksi kibirą geriausio vyno, ir gali suprasti, ką prabyla stirna ar žirgas, ir užtat vidury žiemos girdžiu paukštį, kuris priklauso pavasarui: nes kas kitas savo balse turi šitokią čiulbėjimą, kuris krenta į sielą, kaip nuo gėlės nukrėsta rasa? Ir koks didelis ir lengvas linksmumas apima mane nuo šito nuostabaus balso, tarytum gerčiau jį, kaip seną kilnų midų.

Tačiau žmogus tuojau susipranta: ne, aš vėl esu suklydęs. Pro šitą nykią vietą nei varnas nesustoja lėkdamas, ir jau seniai neregėjau net žvirblėlio. Šioje liūdnoje drėgmėje net stebuklų naktį joks paukštis neparodys savo giesmės.

Ir dabar jis eina dar labiau nuleidęs galvą, bet tuojau turi sustoti, nes jis girdi kažką, kas persmelkia jo širdį, ir jis taria:

— Kaip aš galėjau nesu-
prasti: tai yra muzika. Ji vilnyja kaip jaunas kraujas ir kaip žemės žydėjimas, ir kaip auštinti debesys. Ir ji skamba artimai, tarytum po pačia mano širdimi yra smuikas, tarytum per mano plaukus yra perpintos arfos stygos. Ach, kaip iš viso gali būti tokia gražiausia muzika!

Bet žmogus tuojau išsigąsta, nes jis apsižvalgo ir protu prima, jei ne iš žemės neprasimuša koks garsas, nei atplaukia iš aukštumos, nei iš keturių pasaulio pusių nėra vienas vėjas neatpučia jo-

kios gaidos. Ir kuomet jį dar labiau apima nusiminimas, kad yra apgavęs pats save — jis vėl girdi kažką, gretimai savęs, ir dabar pažįsta: tai yra juokas, tai yra praeinančio pro šalį juokas, tai yra kito žmogaus juokas.

Ir staigiai galvoja jis: kaip aš klydau — ką reiškia upelis, kas yra paukščio balsas, ir kokia menka yra puikiausia muzika prieš šitą juoką. Ir jam atrodo, kad juokas pakėlė jį lyg sparnai, ir dabar takas buvo lygus, ir jo žingsnis laisvas ir žvalus.

Ir kai jis atidarė savo namų duris, jis pamatė, kad liūdesys ir sielvartas, kurie kabojo čia pat lubos, ir kaip asla, ir kaip langų užuolaidos — kad visa tai yra išnykę. Ir kai jis stovėjo primerktomis akimis, ir kai žiūrėjo aplinkui save — jis matė, kaip ėmė augti svajojimas, ir tokios neregėtos gražios švytravo varsos, kad jam pradėjo skaudėti širdį.

— Tai yra sunkiau negu skausmas, — galvojo žmogus, ir todėl jis uždarė šituos svajojimus savo namuose, ir kietai užrakino duris ir išėjo.

Jis negalėjo sustoti — taip buvo lengva jam eiti šita šventą naktį, ir taip keliavo jis neišmintais takais, plačiu keliu, taip žengė jis per mišką. O tenai stovėjo pušis mažytės ir aukštos, ir jos atrodė susiėmusios už galvos ir bėgančios. Ir eglės ėjo išdidžiai, ilgais žaliais drabužiais, ir reti ažuolai šnerino pernykščius lapus, kaip rudą auksą.

— Kur jūs renkatės? — paklausė žmogus, ir kaip pakėlė galvą, jis pamatė, kad į mišką atėjo Kalėdos, ir visi medžiai skubėjo į šventę. Dabar visos eglės buvo nu-barstytos dideliais sniego kašniais, ir švytėjo smulkios deimanto dulkės, ir degė žvakės. Žmogus ėjo tarp viso to grožio ir galvojo:

— Kaip gali būti pasaulyje šitoks juokas?

Jis ėjo, o viršuje žvaigždės buvo nuklotos eilėmis, kaip vargonų klavišiai — ir jie iškilingai gaudė.

— Ne, tokio juoko niekuomet nesu girdėjęs, — mąstė žmogus, ir pamatė kelmą, samanotą ir didelį, ir atsisėdo ten. Jis sėdėjo ir žiūrėjo, kaip Kalėdos laimina žemę, ir džiaugėsi, ir jam atrodė, kad jis su savimi tebeturi tą juoką, ir laikė jį atsargiai, kaip šviesą, ir vis galvojo:

— Iš kur atėjo jis, nuostabusis juokas?

Dabar jis išgirdo, kaip šalimais jo atsėdėjo kažkas, ir jis pamatė taurią žvėrių porą. Kaip didelė dama sėdėjo voverė, jos puri uodega puošė ją kaip šleifas ir kaip vėduoklę.

— Negalėjau šią naktį būti namuos, — pasakė ji.

— Argi galėčiau miegoti? — Taip, — pasakė kiškis. Žmogus matė, kokiais puik-

"Štai, Viešpaties angelas atsistojo prie jų, ir Dievo skaistumas apšvietė juos. Jie labai nusiramdo, bet angelas jiems tarė: 'Nebijokite! nes štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai, kad šandien jums ėmė Dovydo mieste išganytojas Jis yra Kristus Viešpats, ir tas bus jums ženklas: rasite kudišką suvystytą vystyklais ir paguldytą prokurtę. Ir čia aš atėdau prie angelo daugybę dargiškosios karūmenės, kurie stovino Dievą ir sakė: 'Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms!' (Luko 2, 1-14).

kiais kailiniais vilkėjo šis rimtas ir stambus kiškis, aiškiai buvo matyti, kad jisai yra iš geros giminės.

— Taip, — pakartojo jis ir atsistuko į žmogų. — Gerai, kad atėjai pas mus. Ar gi kas nors gražiau švenčia už mus? Šią naktį net pelėda yra padori, ir šiai naktčiai pats lokys pabunda iš savo miego, ir jo mintys yra taikingos, ir joks plėšrusis neužstoja kelio silpniesiems. Ir mes niekuomet nesame tiek priartinę prie žmonių, kaip Ramybės naktį. Ar ne mūsų brolius — jautį ir asilą — pasirinko Kūdikis? Mes didžiuojamės tuo. Ne, ne, mes neužmirštame nė vieno gero žmonių darbo mums, gali tikėti, man. Ar tu esi girdėjęs, kaip atsitiko vienam berniukui? Ne, tai ne čia įvyko, ir tai buvo labai seniai.

— Mano prosnelis yra man pasakojęs, kokie geri yra žmonės, nors jie medžioja ir gauda mus, ir kaip dėkingi yra gyviai žmogui. Taip, jisai ir tai pasakojo: toks mažas berniukas augo savo tėvų namuose, ir jo vyresnieji broliai turėjo balandžius, ir buvo linksma ir gražu nuo jų burkavimo. Ir kartą buvo taip, kad vanagas nužudė du balandžius, prarijo grobuonis išistikimą porą, ir paliko maži jų vaikai. O jie buvo tokie bejėgiai ir teturėjo tiek mažai plunksnų, kad mažiausias vėjas vertė juos drebėti iš šalčio. Ir pagalvok tik — tai atsitinka

— Ar matai, — pasakė jis bičiuliui, — ar matai jis paukščius? Jie atrodo kaip sidabrinės monetos, o tu ginčijai, kad išmesto pinigų

ir tarp žmonių — šitų našlaičių nenorėjo globoti joks kitas balandis, nors jie yra laikomi teisingiausi ir malonūs sutvėrimai. Ne, jie kaipo mažiukai savo snapais ir stūmė juos iš savo lizdų. Ir, žiūrėk, žitas mažas berniukas stebėjo tai, jis drebėdamas žiūrėjo, kas atsitiks vargšams paukščiams, ir kai regėjo jų nelaimę — raudojo iš didelio gailėsčio. Ir tuomet jis išprašė vyresniųjų, kad leistų jam auginti balandžius, du mažus beplunksnius paukščius, ir jie buvo jo dienų rūpestis, ir jis galvojo apie juos per sapną. Tai buvo toks didelis vargas šildyti ir mačinti juos, tačiau žmogaus vaikas išaugino balandžius. Ir jie buvo tvirti ir tokie gražūs, kad džiaugėsi kiekvienas, kas juos matė, o berniuko akys švietė, kai jie nusileisdavo ant jo rankos.

Tačiau kartą, kai mažasis berniukas dar miegojo, įvyko baisus dalykas: tą rytą svetimi medžiotojai keliavo pro čia. Ir tuo metu jaunieji balandžiai nardė aukštai ties sodybos jovarais — jie spindėjo prieš saulę ir atrodė kaip dailios vaikų vėlės arba kaip malda, lekianti į dangų. Ir tuomet vienas medžiotojas parodė savo rankos taiklumą.

— Ar matai, — pasakė jis bičiuliui, — ar matai jis paukščius? Jie atrodo kaip sidabrinės monetos, o tu ginčijai, kad išmesto pinigų

— Ir jis pakėlė šautuvą, ir abu paukščiai nukrito į dumkliną linų marką, ir medžiotojai net neieškojo tokio menko grobio. Ten dugne gulėjo paukščiai kruvini ir apmesti žemėmis, bet vakare angelas, kuris surenka kasdien viską gražų ir gerą, pakėlė jų trapius kūnus ir pasiėmė su savimi į dangų. Tu netiki? Ar gi tu neskaitei pasakos apie Laimingąjį Prinčą? Argi nebuvo pakelta nuo sąslavyno nušalusio kregždė ir padėta prie Viešpaties kojų? Ar tu nežinai, kokie plautūs dangaus sodai ir kiek reikia paukščių pripildyti juos? O šitie balandžiai tiko ten, nes kai angelas nuplovė jų plunksnas ir sušukavo jas — jie atrodė taip gražiai, kad juos paleido į puikiausią medį, ir kai Viešpats kartą ėjo sodo taku — Jis sustojo ir pasigėrėjo jais. Ir tuomet balandžiai papasakojo, kaip jie gyveno žemėje ir koks buvo geras berniukas.

— Kai jis verkė mūsų mažų, ir jo ašaros krito ant mūsų nuogos odos — jos šildė mus kaip motinos sparnai, — kalbėjo vienas, ir antrasis burkė:

— Taip globoti, kaip jisai mus globojo, neužtenka rankų, ne, šitai jis darė širdimi. Ir kalbėjo vėl pirmasis: — Aš manau, kad jis savo geru žiūrėjimu nudažė mūsų plunksnas, nes jos yra gražios ir melsvos. Ir antrasis sakė:

— Ir koks jis buvo liūdnas, kai neberado mūsų, ir kaip skaudžiai jis rauda dabar ten žemai.

Ir abu balandžiai maldavo:

— Ar nenori atlyginti jam už mus, Pasaulio Tėve? Kad jis verkė ir liūdėjo dėl savo širdies gerumo, ar nenori dovanoti jam laimę juoktis kaip niekas kitas? Kad tas juokas uždegtų jo skausmą ir visiems, kurie išgirsta jį, būtų gera ir džiugu? Tu vienas gali padaryti žmogų tokį turtingą, ir tas žmogus vertas to.

Ir Viešpats nusišypsojo ir tarė:

— Tebūnie taip. Šitą akimojų nušvito aukštai viena krentanti žvaigždė, ir prie tos šviesos žmogus pamatė, kaip puikiai apsilvilkęs senas rimtas kišk-

IŠ LIETUVIŲ BŪTOVĖS

523-650-854-1043 METAI

KUN, K. A. MATULAITIS, MIC.

Lietuviai, latviai ir senovės prūsai buvo vienos tautos ir vienos kalbos žmonės, kuriuos Tacitas aiškiai pavadino. Maždaug iki septintojo šimtmečio po Kristaus lietuvių ir latvių kalbos nesisikyrė, ir atskiromis kalbomis jos tapo, anot prof. K. Būgos. "gal, neanksčiau kaip VII amžiuje po Kr." (Liet. Kalb. Žod. LXII, n. 52)

I. KURŠIŲ SENOVE

Nedaug kame skyrėsi lietuvių kalba nuo latvių ar kuršių, kai 853 metais Grobiną (Seeburg) buvo puolę danai ir, pralaimėję su kuršiais kovą, paliko nugalėtojams didelį aukso ir sidabro grobį. Tiesa, sekančiais 854 metais įsiveržė nelaukta švedai nugalėjo Grobinos pilį, bet prie Apuolės mūšio nelaimėjo. Sudaryta sutartimi kuršiai išsipirko, sumokėdami švedams danų lobius ir pas save turėtu sidabru, kaip rašo šv. Anskaro (mirusio 865 m.) mokinys ir draugas vyskupas šv. Rimbertas, mirusis 888 m. (Mon. Germ. Hist. Scriptorum T. II, p. 714)

Tai bene bus pirmasis kuršių žemės paminėjimas istoriniuose šaltiniuose.

Iš jų matyt, kad Kuršas seniau, t. y. prieš 854 metus, priklausė švedams, bet buvo išsilaisvinęs. Prof. Birger Nerman rašo II-io Pabaltės Archeologų Kongreso darbų knygoje, spausdintoje Rygoje 1930 metais, pusl. 203, jog kuršiai nuo švedų valdžios bus išsilaisvinę apie 800 metus, o prieš tai VIII šimtmetyje jie buvo pavergti, bent tiek, kad mokėdavo duoklę švedams.

Tame pat straipsnyje (Funde und Ausgrabungen in Grobina 1929) jis rašo, kad Islandijos "sagose", ypač Ynglingasaga ir Hervarasaga, pažymėta, kad karalius Ivar, sujungęs Daniją ir Švediją, pavergė "Kuršą ir Estlandą ir visas kitas žemes iki Gardariko". Po jo valdos žemes Haraldas ir turėjęs anot tu pačių žinių, rytu krašte žemiui.

Haraldas mirė, kaip rašė B. Nerman, apie 750 metus, o Ivaras apie 700. Tai esą patvirtina Grabinoje rasti

kiš ausies kampeiliais nusišiuostė savo akis, — toks jautrus jis buvo. Ir žmogus susigraudines pasakė:

—Tavo pasaka buvo graži. Ir jis dabar pakilo ir nuėjo savo namu linkui, jisai ėjo ir kartojo:

— Yra gera ir džiugu gyventi, kas kartą išgirdo šitą juoką.

Ir jis pasižūrėjo aukštyn, kur žvaigždžių kilimu užkloti žydėjo dangaus sodai. Ten dabar medžiuose nardė du melsvi balandžiai, ir tenai šita gražiausia naktį vaikščiojo Pasaulio Viešpats, kuris dovanuoja laimę, — ir Jam nusilenkė žemai žmogus.

VII šimtmečio antros pusės švedų kapai. ("The Americana" straipsnyje Denmark sako, jog Harald Hildetand krito kovoje su švedais 695 metais).

Prof. B. Nerman, naudodamasis naujausiomis iškasenomis ir Islandijos "sagu" teikiamomis žiniomis, sako, kad Kuršo būtovė galima pavaizduoti šiaip:

Septintojo šimtmečio viduryje, (t. y. apie 650 metus), greičiausia karaliui Ivarui valdant, švedai su danais avaldė vakarų Kuršą ir priverstė kuršius mokėti duoklę. Pavergėjai pastatė Grabino apylinkėse reikšminga pilį, kuria jie praminė Seeburgu. Bet toje vietoje pirm Seeburgo buvo kuršių statyta tvirtovė. Atėjūnai tvirtovę praplėtė, kur beveik vieni vyrų kariai gyveno. Iš to laiko atkastu kapu dalies rasta 9 vyrų ir 1 moteris palaikai.

Paskui švedus į Kuršą atvyko gotlandiečiai pirkliai. Su jais atvyko Kuršan ir jų žmonos.

Švedu kapai rodo, kad Seeburge jie buvo apie 150 metų. Bet maždaug apie 800 metų kuršiai sukilo išviio švedus ir gotlandiečius. Po 50 maždaug metų bandė danai pavergti Kuršą, bet jie buvo sumuėti.

Švedų karalius Olavas pabandė nugalėti kuršius sekančiais metais ir jam pavyko 854 metais sudeginti Seeburgą ir priversti kuršius mokėti jam duoklę. (854 metais mirė danų karalius "Horicus" ir kitas to vardo karalius ėmė valdyti, rašo J. Bollandus Acta Saxatorum T. IV, p. 427, c. XIV).

Bet turimos iškasenos nerodo, kad švedai būtų ilgam pasilikę Kurše. Ar Seeburgas buvo atstatytas, nėra žinių, vien pilies centras buvo apgyventas vienuoliktame šimtmetyje. Tai rodo iškasenos, bet kol kas nėra rašytų dokumentų tam patvirtinti. teigia prof. B. Nerman. (Zr. Congressus secundus Archaeologorum Baltiorum Riga, p. 205.)

R. G. Latham savo veikalė "The Nationalities of Europe," London 1863, II p. 427, sako, jog Švedijos istorija prasideda su šv. Anskaro darbu pradžia ir švedų karo žygiu Kuršan 854 m.

II. SKALVA ir SKALVIAI

I pietus nuo kuršių abiem Nemuno pusėm gyveno žemaičiai, skalviai vadinami, o jų apgyventa žemė vadinosi Skalva.

Nuo Skalvos į pietus buvo Nadruva. Tai matome iš Teodoriko kelionės, aprašytos Scrip. Rer. Prus. I, 133, kur pasakyta: "Teodorikas atplaukė į Skalvių žemę, kuri yra iš abiejų Nemuno pusių, ir netikėtai prisijūręs prie pilies, kuri buvo toje vietoje, kur dabar yra Ragainės tvirtovė, pradėjo ją pulti." (Zr. K. Būga, Lietuv. Kalbos Žod. II, LXVII, 77.)

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Proga

Sveikiname visus mūsų Rėmėjus, Geradarius, Draugus ir Pažystamus. Nuoširdžiai linkime visiems gausių Vaikelio Jėzaus dovanų, ypač, kad ramybė ir džiaugsmas viešpatautų Jūsų širdyse ir taika visame pasaulyje.

Tėvai Marijonai

Šventų Kalėdų Švenčių Proga linkiu

visiems savo parapijiečiams, veikėjams, draugijoms ir pažįstamiems. Sveikinu taip pat "Draugo" štabą ir visus katalikiškos spaudos platintojus linkėdamas jiems kogeriausio pasisekimo.

Kun. J. Šaulinskas

Visų Šventų Parapijos
Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Vegel's Tavern

A. VEGEL, Sav.

ALUS—VYNAI — LIKERIAI

3202 S. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. CALumet 5-5982

Linksmų Šv. Kalėdų
Švenčių

Linkime Visiems Savo
Kostumeriams ir
Draugams

Gust ir Marta sūnus Juozas ir Šeima Stakauskai

Savininkai
UŽEIGOS

4600 S. Marshfield Ave.
Tel. YArds 7-0171

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams

Mr. ir Mrs. Wm. J. Kareiva

Savininkai

BILL K'S LIQUORS

4559 S. Paulina St. Tel. YArds 7-5350
CHICAGO 9, ILL.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

BRIDGEPORT TAVERN

Budweiser Exclusively — Fine Wines and Liquors
3253 S. Halsted St. Chicago, Illinois

ANTON CHURAS, Sav.

Phone Victory 2-8884

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

RED'S PLACE

WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.

2200 West Cermak Rd. Chicago, Ill.

Tel. Virginia 7-8874

V A R D A I

Istoriniuose dokumentuose Skalva yra vadinama: Slavica, Scalowia, Scalewo, Scalowen, Schalweyn ir kitaip.

Skalvą pažįsta Islandijos sagos, vokiečių raštai, rusų kronikos. Tai rodo, kad senovėje skalviai buvę žymūs žmonės ir apie juos svetimtaučiai žinojo.

Kai kurie rašytojai "skalvų" vardu vadina ne prūsus, bet slavus: rūgiečius, čekus, slavokus. Dėl to susidarė žymi painiava, betikrinant istorinius šaltinius. Taip pav., Acta Sanctorum, J. Bolland, vasario mėn. I tomas, p. 397, VII, mini, kad Danijos karaliai Sivardas su Ringonu, pradėję valdyti 838 metais, per penkis metus kariavo su "skalviais". Nors tai gali būt skalvių kovos su danais, bet greičiau yra tai buvusios danų kovos su Ruginijos slavais.

Arba vėl, bažnytiniai metraščiai Boronijaus T. VI, p. 479-480, išrašydami žinią iš Saksų kronikos, sako, kad 858 metais buvo sujungtos Brems ir Hamburgo vyskupystės ir kad popiežius Nikalojus paskyręs šv. Anskarą švedų, danų ir sklavų vyskupu.

Kadangi kuršiai — apuliečiai buvo švedų nugalėti 854 metais, atrodo galima, kad čia bus turėta galvoje skalviai, o ne slavai rūgiečiai.

Daugiau negu po šimto metų Cassino kronika rašo, jog "990 metais palaimintas Adalbertas, sklavų vyskupas, Romos popiežiui leidus, apėjo vyskupystę ir įstojo į Monte Cassino vienuolyną" (Žr. Mon. Ger. Hist. Ser. VII p. 640). Jisai gi buvo čekų Pragos vyskupas tuo metu, o ne sklavų.

Bemaž teisingai rašo Annales Ottenburgenses (M. G. H. Ser. V, p.3), kad 997 metais kankiniu mirė "šventas Adalbertas vyskupas Sklavijoje," o iš tikrųjų jis mirė Skalvos kaimynystėje, Sambijoje, prie Fischerhauseno vietovės.

III. SKALVIŲ TVIRTOVĖ IUMPNE — JOMSBORGAS

Knytlingasaga pasakoja, kad Danijos karalius Haraldas, Gormono sūnus, valdęs Daniją 930 — 980 metais, pastatydino Vindlandijoje tvirtovę Jomsborgą ir tenai laikė daug kareivių, kurie buvo praminti Jomsborgo plėšikais. (M. G. H. Ser. 29, p. 274)

Apie tos pilies įkūrimą rašo norvegų šaltiniai "Fagrskinna", kad Danijos karalius Haraldas, nusiaubęs Vindlandiją, pastatydino didelę tvirtovę, kuri IOMA vadinosi ir ši pilis vėliau buvo pavadinta Jomsborgu (Mon. Ger. Hist. Ser. 29, p. 358 n. 50).

Annales Lundenses atpasakoja karaliaus Haraldo kovą su maišta sukėlusiu sūnu mi Svenu — Otonu, ir kaip sužeistas mūšyje karalius Haraldas išėjo laivan ir pabėgo į skalvių miestą, IUMPNE vadinamą: "ad rivitatem Sclavorum que Iumpne dicitur" (M. G. H. Ser. 29, p. 200).

Skalviai pabėgę karalių priėmė padoriai; Haraldas mirė Skalvoje 980 metais ir buvo vėliau nugabentas į kūnas Danijon ir palaidotas Roskildamo miesto bažnyčioje, rašo toliau tie patys metraščiai.

Teodoriko rašytoje istori-

joje apie norvegų karalių serovę, randame, kad Hacono laivyną didino norvegai ir danai, gautonai ir sklavai (skalviai), kurie kartu su tvirtovė Iomne, kuri yra stipriausia tarp Sklavijos (Skalvos) miestų, dažnai praleisdavo ten žiemą (Ser. 29, p. 248).

Norvegų Fagrskina, atpasakodama Jomsborgo sunaikinimą 1043 metais, sako: "Danų karalius Magnus išplaukė su kariuomenės daliniais Vindlandijon atgauti kunigaikštystę, kurią turėjo danų karaliai Iomoje Šiame žygyje paėmė Jomsborgą (Mon. Ger. Hist. 29 p. 363).

Iš turimų šaltinių aiškėja, kad rašytojai tą pačią

tvirtovę vadina ne vienaip ir kad šalis, kur ji buvo pastatyta, turi du vardus: Vindlandija ir Sklavija.

Bet atrodo, kad neaiškumai gali būti išrišti.

Skandinavų rašytojai pasėkė keliauninko Vulfstano apie 890 metus paskelbtą žinią, kad į rytus nuo upės Vy slos yra Vitlandas, kuris priklauso aisčiams (Mon. Pol. Hist. A. Bielowskio 1864 m. T. I, p. 11).

Tuo būdu Vulfstano Vitlandija apima visus senovės Prūsus, kurie buvo susiskirstę karalystėmis. Prūsų sričių ir kilčių vardai, anot K. Būgos (Liet. Kalbos Žod. II, LXVII, 78) lietuviškai turėjo būti: Pamedė, Pagudė, Varmė, Notanga, Semba,

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Draugams ir Pažįstamiems

STANLEY A. WALKOWIAK

FUNERAL HOME

CLEMENT T. WALKOWIAK, Mortician

8803 Commercial Ave.

So. Chicago 17, Illinois

Tel. So. Chicago 0249

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

LIETUVISKOS DUONOS IR KEKSŲ KEPYKLA
3339 S. Morgan St. Chicago

Telefonas YArds 7-7258

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Linkiu Visiems Lietuviams!

ED. PRIGNANO

FUNERAL HOME

Suteikia Mandagų ir Simpatiską

Laidotuvėms Patarnavimą

MODERNIŠKA KOPLYCIA

1810 Lake Street Melrose Park, Ill.

Ofiso Tel.: Melrose Park 635

Resid. Tel.: Melrose Park 6074

Privatinis Ambulansas

Karai Renduojami Visokiems Reikalams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Kazimieras Pansirna

FOTOGRAFAS

1901 So. Halsted St.

Tel. CAnal 6-2655

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

ANNA NEMUNAS, Sav.

MODERNISKOS BUČERNĖS IR GROSERNĖS

Mandagų Patarnavimas Visiems

4513 S. Wood Street

Tel. YArds 7-5973

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Visiems Draugams Amerikos Legijonieriams,

Pažįstamiems Lietuviams ir Kostumeriams Linki

ANTHONY KASPER TAVERN

DIDELIS PASIRINKIMAS DEGTINĖS,

VYNO IR ALAUS

5059 S. Wells St. Tel. Livingston 8-9431

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams

Town of Lake Garadžius

DIENĄ IR NAKTĮ PATARNAVIMAS

4553-59 So. Marshfield Ave.

Tel. YArds 7-0748-7-0749

ALBERT IR MARCELE IR SUNUS PRANAS
JACOBS, Sav.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

Linkiu Savo Kostumeriams
Ir Draugams

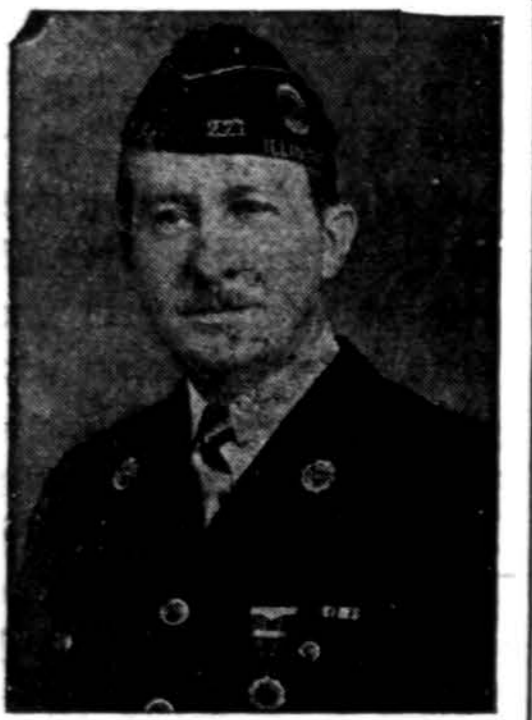
B. R. Pietkiewicz and Co.

MORTGAGE BANKERS
REAL ESTATE

Building Construction

2555 West 47th Street

Phone LAfayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime Visiems Mūsų Draugams ir Pažįstamiems

ADOLFAS ir SOPHIA KRAUJALIS

7018 So. Rockwell St. Chicago, Ill.

Telephone HEmlock 4-7083

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

JULIA PETKUNAS ir SŪNUS,

SAVININKAI

BUČERNE IR GROSERNĖ

4544 S. California Ave. Tel. YArds 7-7699

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JUSTIN KULIS

VAISTININKAS

Wholesale and Retail

Botanical Drugs and Patent Medicine

Telefonas Victory 2-8897

3259-3261 So. Halsted Street

Biznieriams apsimoka skelbtis dienr. 'Drauge'

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

sveikina savo parapijiečius, draugijas, veikėjus, profesionalus bei biznesierius, linkėdamas visiems geriausio pasisekimo ir Dievo palaimos.

Kun. Juozas Čužauskas

Šv. Baltramiejaus Parapijos, Waukegane, Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

Visiems savo Kostumeriams ir Draugams

TOM'S BALTIC INN

T. Aleksynas, savininkas

3129 S. Halsted Street

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

JUCUS SISTERS

RESTAURANT

1608 W. 47th St. Tel. YArds 7-4998
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

LEO NORKUS, Jr.

NECTAR IR HEILEMAN'S—OLD STYLE
Alaus Išvežiotojas
2259 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
Virginia 7-8955

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

PAUL & ADELIN MUSTEIKIAI

2621 West 71st Street
GRovehill 6-1016

Nadrava, Skalva, Suduva, Galinda, Barta.

Encycl. Britannica 1929 metų, t. IV, p. 774, rašydamas apie Kanutą Didįjį (995-1035), Norvegijos, Danijos ir Anglijos karalių, sako, jog "Kanutui pavyko Danijos valdžiai paimti Baltijos pietinius krantus Vitlandijoje ir Samlandijoje, kurios sudaro Prūsų pajūrio dalį."

Kaip Samlandija — Semba, taip Skalvija — Skalva buvo Prūsų šalies dalys. Pati Vitlandija, kaip Islandijos sagos rašo, Vindlandija, pas vienus rašytojus yra Prūsų dalis, o pas kitus — ji apima visus Prūsus.

Bet kaip ten bebūtų, Joms borgas buvo Skalvoje, kuri priklausė žemaičiams. Gal Skalva buvo tiek nepriklausoma nuo kitų kraštų karalystė, jog ji yra rašytojų išskiriama iš Prūsų krašto, nes tikrumoje apėmė šiaurinę Mažosios Lietuvos dalį su visu Klaipėdos kraštu.

Yra užšilikusi pirmojo Prūsų vyskupo Kristijono kronika. Jis Prūsiose veikė nuo 1212 metų ir mirė 1245 metais, t. y. po dviejų metų, kai Prūsija buvo padalinta į keturias vyskupystes: Kulmo, Ermlando ir Samlando.

Jo kronikos dalis yra patalpinta Strikovskio kronikoje, kuri pirmą kartą buvo atspausdinta 1582 metais ir paskartota 1846 metais. To veikalo p. 42 yra vysk. Kristijono raštas apie prūsų kilmę. Pats vyskupas Kristijonas mokėjo prūsų kalbą, nes yra žinia, kad vysk. Kristijonas padėjo Vilelmui, Modenos vyskupui, apie 1228 metus išversti Donato gramatiką į prūsų kalbą (Žr. R. G. Latham "Nationalities of Europe", London, 1863, V. II, p. 362).

Anot jo, šeštojo šimtmečio viduryje, kai buvo imperatorium Justinijonas (537-555), iš Ispanijos atvyko Italijon gotai su savo karalium Vitiu. Apievyeno Ravenoje. Bet juos Norsetes nugalėjo, ir gotai apie penkiolika tūkstančių skaičiuje pasitraukė Bavarijon, iš ten Vestfalijon. Ten būdami pri skaitė savųjų 36: 000 žmonių ir pastatė miestą Gotingeną. Paskui jie atvyko pas Danijos karalių Teudotą. Tas jiems paskyrė gyventi Kambrijos salą, t. y. Gotlandą. Toji sala tada priklausė skandinavams.

Kambrijos žmonės persirė Gotų jūra, kuri Krpno jūrėmis senovėje vadinosi, ir atvyko į Ulmigariją, t. y. Prūsiją apie 46. 000 žmonių.

Šių Kambrijos žmonių vadai buvo du: Brutėnas ir Vudavutas. Brutėnas ėjo kunigo pareigas, o Vudavutas karaliavo, pasistatęs Neiden burgo (Nidos?) pilį. Jisai turėjo 12 sūnų: Litpho, Bartho, Saimo, Sudo, Naidro, Skalavo, Natarigo, Galindo, Varmo, Hoergo, Pomeszo, Chelmo. Karalius Vudavutas padalino šalį į dvylika kunigaikštystių.

Tais senovės laikais Kuršių jranka, anot Kristijono, vadinosi Vendija, o dabar (t. y. XIII š.) Lithphania.

Ši Kristijono žinutė, atrodo, patvirtina R. G. Latham hipotezę, kad Gotlandas nėra vokiškas, bet lietuviškas, senovės prūsų ar lietuvių apgyventa sala (L. c. V. II. p. 424, n. 3).

Bet Kristijonas, atkeldamas Brutėno ir Vudavučio atvykimą Prūsijon į 523 metus, yra suklydęs. Tai turėjo būti vėliau, nes popiežius Vigilijus mirė 555 metais.

Šv. Kalėdų Švenčių Proga

Nuoširdžiai Sveikiname Visus Savo Kostumerius ir Draugus

SEND, INC.

304 West 63rd Street ENglewood 4-5028

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

JULIA'S RESTAURANT

STANLEY, JULIA IR SŪNUS BENEDIKTAS, Sav.

4656 S. Western Ave. Tel. LA. 3-2879

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

DOMINIKAS KURAITIS,
Savininkas

Telefonas LAfayette 3-2022
Rezidencija Tel. CEDarcrest 3-6161

MILDA BUICK SALES

Vienintėlė Lietuvių Buick'o Agentūra

907 W. 35th St.
Chicago, Illinois

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

BARSKIS FURN. HOUSE, INC.

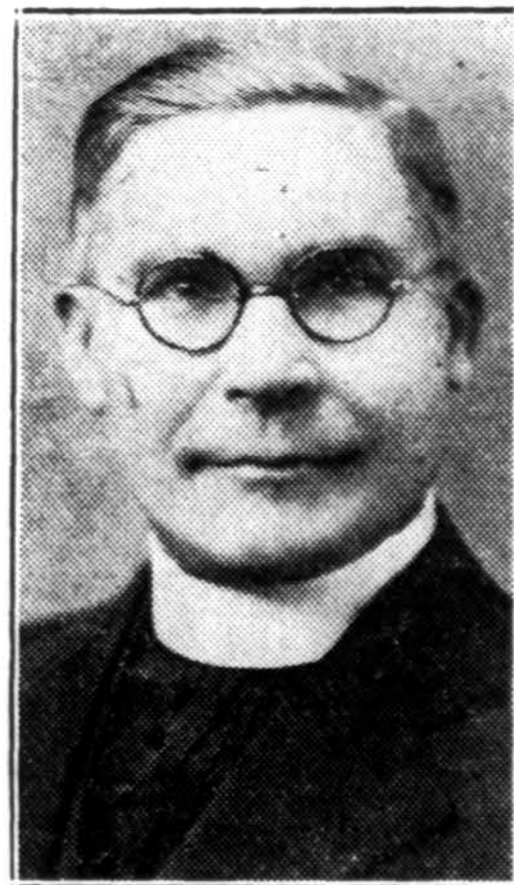
1748-50 West 47th Street Virginia 7-2433

Kunigas Juozapas

V. Skrypka

Pittsburgh, Pa. Šv.

Pranciškaus Seserų Vienuolyno ir Akademijos Kapelionas

Sveikina Šventų Kalėdų proga Vienuolyno rėmėjas, rėmėjus, geradarius, draugus, pažįstamus bei Chicagos Apskričių ir skyrius.

Linkiu gausių Dievo malonių visiems draugams ir pažįstamiems.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

LINKIU

VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

JOHN P. WILLIAMS

6807 So. Talman Ave.

Residence, HEMlock 4-1217

Atstovas

Metropolitan Life Insurance Company, New York

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

KAZIMIERAS UKELIS

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS

PATARNAVIMAS

3436 S. Litanica Ave. Chicago, Ill.

Tel. YArds 7-2413

Nuoširdžiai Sveikiname Savo Klientus

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų Proga

AID OVERSEAS, INC.

4851 South Ashland Avenue

Tel. YArds 7-1121

NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS SAVO KOSTUMERIUS IR DRAUGUS IR LINKI VISIEMS

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų

— Naujų Metų —

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

VALDYBA IR DIREKTORIAI

Narys Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Telefonas: VIRGINIA 7-1141

4192 Archer Ave. Chicago 32, Ill.

DIREKTORIAI: DIREKTORIAI:

JUSTIN MACKIEWICH
Direktorių Pirmininkas
E. J. MACKIEWICH
JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
HELEN KUCHINSKAS

LEON GINIOTIS
DIONIZAS JANKIEWICZ
ZENON POCIUS
BRUNO SHUKIS
DAN KURAITIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
linkiu savo parapijonams, draugams
ir pažįstamiems. Tegu Kudikėlis Jė-
zus suteikia ištvermės, kaip gyvenan-
tiems Amerikoje taip ir kenčiantiems
pavergtoje Lietuvoje.

Kun. P. Katauskas

Šv. Kazimiero Parapijos
Klebonas
Chicago Heights, Ill.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Mr. and Mrs. J. AKWICK

Grosėrnė ir Generalinė Daiktų Krautuvė
2053 W. 23rd St. Chicago, Illinois
Virginia 7-6774

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKIME

Visiems Savo Taupytojams ir Skolininkams

**PUBLIC SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION
OF CHICAGO**

1610 West 63rd Street

Grovehill 6-7017

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
ALEX IR ANASTAZIJA TUNKIAI

GROCERY and MEAT MARKET
4224 So. Wood St. Chicago, Illinois
Phone LAfayette 3-3921

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★
K. KAVAL

REAL ESTATE ir INSURANCE

1751 W. 47th St. YArds 7-3895

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

LEADER LAUNDRY CO.

1633 W. 43rd St. Chicago, Ill.

Tel. YArds 7-4800

Kooperuoja ir remia Sophie Barcus radio programas

Pro Antklodės Plyšį Pažvelgus

Tremtiniai D. P. Stovyklose

Kelionė į Vakarus. — Pirmosios dienos tremtinių stovyk-
loje. — Gyvenimas tarp antklodžių sienų. — Žmogaus
kūryba. — Kelionė per D. P. stovyklas

VYTAUTAS K. PRUTENIS

Kartą išgyvenę bolševik-
kinį siaubą, vėl artėjant
raudonajai armijai prie Lie-
tuvos sienos, palikę gim-
tuosius tėviškės laukus, ne-
šini savo žemės saują, iš-
klydome keliais takeliais į
Vakarų, taip pat į priešo
žemę, vildamiesi čia sulauk-
ti išsilaisvinimo. Mes tikė-
jome Vakarų valstybių ga-
lybe ir laukėme, kada su-
plevėsuos laisvės vėliava.

Ilgą ir sunkią gyvenimo
naštą nešėme nacių valdo-
mojoje Vokietijoje, kol ga-
liausiai virš jų miestų su-
plevėsavo balta vėliava, su-
byrėjo hakenkruzas.

Milijonai tremtinių, nešę
vergijos pančius, staiga pa-
sijuto esą laisvi. Ir vėl pa-
sipylė tūkstančiai žmonių
po Vokietijos kelius ir ta-
kelius, vykdam į jims pa-
skirtas stovyklas.

Nuo dabar prasidėjo nau-
jas gyvenimo tarpas. Leis-
kime, tegul į jus pravyta
patys gyvenimo faktai!

1945 metų balandžio mė-
nesio 10 — 13 dienomis per
Coburgo apskritį pražygia-
vo amerikiečių kariuomenės
daliniai. Įvairių tautybių
tremtiniai, dirbę fabrikuose
bei žemės ūkyje, gyvenę
blogiausiose sąlygose, gau-
na įsakymą iš kariuomenės
vadovybės persikelti gyven-
ti į didžiules kareivines.

Virš namų stogų plevė-
suoja įvairiaspalvės tauti-
nės vėliavos. Lietuviai, es-
tai ir dar keliolikos Euro-
pos tautų žmonės, su kup-
rinėmis ir lagaminais, vai-
kais, seneliais ir ligoniais,
prisiartinę prie kareivinių
vartų ir parodę sargybi-
niams savo dokumentus, pa-

sklysta po didžiulį rajoną,
skuba į tuos kareivinių na-
mus, virš kurių plevėsuoja
jų tautinė vėliava.

Per trumpą laiką kareiv-
vinėse, apsigyveno 30,000
žmonių tremtinių. Viename
rajone įsikurdina bolševikai
iš Sovietų Sąjungos, kurie
pasiryžę grįžti į Stalino ro-
jų. Jie turtingi, turi prisi-
plėšę iš vokiečių įvairiau-
sių gėrybių, jais rūpinasi
staliniški politrukai. Prie
jų bloko kabo didžiuliai ko-
munistų vadų atvaizdai,
plevėsuoja raudonos vėlia-
vos, žvaigždės. Kitame ra-
jone apsigyveno lietuviai,
latviai, estai, lenkai, italai.
Mūsų tarpe ir čekai su ju-
goslavais, kurie taip pat pa-
sipuošę raudonomis žvaigž-
dėmis ir garbina Staliną.
Nepalaikydami jokių ryšių
su sovietiniais bolševikais,
mes į jų rajoną nė kojos
neikeldavome, ne be to, jog
bijojome, kad jie mus nepa-
grobtų ir nenužudytų. Ne-
buvo nuosirdžios draugys-
tės nė su čekais bei jugo-
slavais, nes ir jie Stalino
rojuje mato išganymą.

Trumpai susipažinę su
bendruoju stovyklos gyve-
nimu, persikelkime į tuos
du kareivinių blokus, kur
gyvena lietuviai ir pažvel-
kime pro antklodės plyšį į
jų gyvenimą.

Salėse ir didžiuliuose kam-
bariuose šeimos ir paskiri
asmenys savo gyvenamąjį
patalpėlę ar kamputį turi
atsitvėrę antklodėmis. Aiš-
ku, kad nuo triukšmo neat-
sitvers, bet nors šiek tiek
nuo kitų akių. Lovos dvi-
aukštės, nes asmeniui ski-
riama tik du metrai ploto,

o dar reikia pasistatyti iš
dėžės sukaltą stalą ir turė-
ti bent siaurąjį takelį ap-
sisukimui ir išėjimui. Pa-
talpose trūksta visoms oro,
tad reikia atidaryti langus,
kur skersvėjis turi savo ge-
riausios progos šaldyti vai-
kus, senelius ir ligonius.

Priglaudus tremtinius
nuo lietaus, suteikus jiems
šiokią tokią pastogę, duo-
dama ir maisto. Ką gi jie
ten gauna ir ką valgo? Ry-
to metą kavą ir juodą duo-
ną, kurią taip pat turi tau-
pyti. Pietų metu sriuba. Pa-
simaišo joje ir vienas kitas
riebalėlio skritulėlis, o kai
kas turi laimės ir porą na-
go didžio mėsos gabaliukų
susirasti. Vakare kava, duo-
na, sviesto trupinėlis, o ret-
karčiais duodama dar sū-
rio ar konservuotos mėsos.
Su tokio maistu maitindam-
asis, aišku, badu nemirsi,
nes gyvybę palaikyti gali-
ma.

Kyla klausimas, o ką gi
veikia mūsų tautiečiai trem-
tiniai gyvendami tokiose
sąlygose?

Buvo taip. 1945 metų ba-
landžio 17 dieną apsigyve-
nę stovykloje, po trijų die-
nių pradėjo leisti kasdieninį
žinių biuletinį, kuriame bu-
vo surašomi pasaulio įvy-
kiai ir stovyklos kronika.
Po savaitės pradėjo veikti
garaže įsikūrus vaikų dar-
želis, pradinė mokykla, gim-
nazija, anglų kalbos, mecha-
nikų ir šoferių kursai. Ki-
tame garaže buvo įrengta
salė vaidinimams, minėji-
mams, koncertams ir liau-
dies universitetui. Buvo su-
organizuotas choras, vaidy-
bos ratelis, tautinių šokių
grupė. Neatsilikio ir sporti-
ninkai, kurie taip pat pa-
rodė savo gyvą veikimą.

Ir taip diena iš dienos gy-
vėjant stovykloje kultūri-
niam gyvenimui, kurio me-
niniais pasirodymais grožė-
josi ir amerikiečių kariai,
nepagyvenę nė dviejų mė-
nesių, birželio 13 d. gavo-
vome įsakymą persikelti į

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
GEORGE'S BARBER SHOP
JURGIS LA PINSKAS IR ŠEIMA, Sav.
1903 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. CHesapeake 3-6018

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★
PETE'S FOOD STORE

ir "DRAUGO" stotis

Petras Šmitas, sav. ir naujas manadžeris

901 West 33rd Street Chicago 8, Illinois
Tel. YArds 7-0087

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★
BLAISE STUDIO

Portrait & Commercial Photography

BLAISE KAZLAUSKAS, Sav.

150 Broadway Melrose Park, Ill.

Tel. Melrose Park 2317

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

FRANK MICKAS
SIUVEJAS

4146 Archer Ave. Chicago, Ill.

Tel. LAfayette 3-9066

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

Visiems savo Pacijentams ir Draugams

DR. JOS. KELLA
DANTISTAS

6558 South Western Avenue Tel. HEMlock 4-2061

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

**HEALTHY FOOD
RESTAURANT**

J. GAVENIA IR A. DAMBRAUSKAITE, Sav.

3206 S. HALSTED ST. TEL. Victory 2-4579
CHICAGO, ILLINOIS

Šv. Kalėdų Švenčių Proga

Nuosirdžiausi Sveikinimai Visiems Savo
Kostumeriams ir Draugams

PIVARŪNAS BAKERY

4622 S. Marshfield Avenue

Tel. FRontier 6-4622

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ!

LINKIME VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS,
DRAUGAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS.

VALDYBA IR DIREKTORIAI

**SUPREME SAVINGS and LOAN
ASSOCIATION**

1751 WEST 47TH ST.

Phone YARDS 7-3895

Dividend of 3% Will Be Paid January 3, 1949

GARY IR NORTHERN INDIANA SVEIKINIMAI

**SVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA
NUOSIRDŽIAI SVEIKINU**

savo parapijiečius, draugus ir pažįstamus. Linkiu, kad švęsdami šias šventes ramioje nuotaikoje, prisimintume brolius lietuvius, kurie kenčia pavergtoje Lietuvoje.

Kun. Jos. S. Martis,
Šv. Kazimiero parap. kleb.
Gary, Indiana

Wishing You A Merry Christmas

and a

Happy New Year

GARY NATIONAL BANK

Gary, Indiana

Member of Federal Deposit
Insurance Corp.

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Linksmiausių Šventų Kalėdų

WEST 5th AVE. FOOD STORE

George & Letitia Poppa, Props.

1701 West, 15th Ave. Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS
IR DRAUGAMS

J. L. SCHWARTZ

SIUVEJAS

1210 Broadway Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Gary Spring & Wheel Aligning Co.

1834-40 Broadway Tel. Gary 2-7619
Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Northern Indiana

Public Service Company

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

ADAM POKORSKI

PRESIDENT

HAMMOND FURNITURE MART, Inc.

538-42 State St. Hammond, Indiana

Wuerzburgo stovyklą.

Cia atsikėlę radome dar blogesnes patalpas. Daug kambarių buvo be langų, o mokyklos turėjo įsikurti drėgnuose ir tamsiuose rūsiuose. Maitinimas dar labiau pablogėjo. Ilgą laiką davė valgyti susenusią ir kirminais apkręstą žuvį. Bet ir naujoje vietoje apsigyvenę mes nepalūžtame.

Tik spėjome sušilti kojas, kai vėl naujas įsakymas: 1,000 lietuvių turi persikelti gyventi į Seligenstadtą, kur buvusiam aerodrome yra lentiniai barakeliai, pasiskendę purve, perpučiami vėjo.

Kas turėjo išvykti, išvyko ten kurdintis naujam gyvenimui, o Wuerzburge pasilikusieji vėl turėjo veik iš naujo organizuoti švietimo bei kultūros darbą.

Nors iš Wuerzburgo daug išvyko, bet atvykus iš kitur kitiems tremtiniais, patalpų trūkumas buvo jaučiamas visą laiką. Žmonės gyveno palėpėse, rūsiuose, garažuose. Maitinimas tai pagerėdavo, tai pablogėdavo. Tai priklausydavo nuo buvusios UNRRA-os pareigūnų. Jei mums atiduodavo tą, kas mums priklausydavo, mes būdavome sotūs, jei ne — vaikščiodavome pusalkani. Reikia pasidžiauti, kad Wuerzburgo stovyklos gyventojai lietuviai švietimo bei kultūros darbe padarė labai daug. Iš švietimo įstaigų veikė vaikų darželis, pradinė mokykla, gimnazija ir suaugusiųjų švietimo institutas, kuriame buvo svetimų kalbų, sodininkystės, daržininkystės, mechanikų, šoferių, elektrotechnikos, tekstilės, audimo ir kiti skyriai. Be to, veikė dailės studija, lietuvių tautinis ansamblis "Sietynas", dramos teatras "Romuva", vaikų teatras. Šioje stovykloje buvo suorganizuota pirmoji tremtyje dainų šventė, kuri praėjo labai gražiai, didelis skautų sąskrydis paminėti 25 metų sukaktuves kai J. A. Valstybės pripažino Lietuvos valstybę de jure.

Wuerzburgo stovykla buvo suorganizuota tvarkingai ir gerai. Pačių lietuvių pastangomis garaže buvo įrengta bažnyčia, kur buvo pastatyti ir vargonai. Mes turėjome savo paštą, moteriškų ir vyriškų drabužių stovyklą, batų, radijo ir elektrotechnikines dirbtuves, labai didelis gyventojų skaičius mokėsi įvairių amatų, įsigijo naujas profesijas.

Rodos, jau susitvarkėme gerai, bet ir vėl mūsų nelaimė: gauname įsakymą persikelti į kitą stovyklą. Perkėlė į Schweinfurtą. Esą čia, Wuerzburge, bus įsteigta emigracinė stovykla. Patikėjom, jog tikrai taip bus kaip sako. Sutikome keltis, tik prašėme, kad palauktų iki mes patys aptvarkysime sugriautas Schweinfurto kareivines. Bet kas beteisio tremtinio balso klausys, kas tave užjaus! Ir kėlė mus į naują vietą esant tokiam orui, jog gerą šeiminkas nei šuns laukan nevytų: pūtė didelis

vėjas, snigo ir lijo. O mes vargšai benamiai tremtiniai su mažais vaikais, ligoniais ir seneliais, esant biauriausiam orui, buvom keliami gyventi į kareivines, - kur stogai buvo kiauri, daug kambarių be durų ir langų. Na, bet iš čia tai tikrai jus niekas nekels, — tikrino IRO pareigūnai. Ir vėl patikėjom. Ką gi, susitvarkėme, daug savo pinigų, pasikutinę sutaupę sukiojom beremontuoti kambarius. Pradžioje gyvenimą vėl iš naujo, netrukus susitvarkėme. Be turėtų meno ir kultūros įstaigų, kurios veikė Wuerzburge, pradėjo darbą trys knygų leidyklos ir buvo leidžiama savaitinis laikraštis "Tėviškės Garsas."

Tik atsidūsėjimu galima prisiminti, kiek daug bereikalingų išlaidų IRO padarė beklindama tremtinius po stovyklas be jokio reikalo.

Ir vėl nelaimė. Gauname įsakymą apieisti kareivines, o visi gyventojai iškilnojami po 6 stovyklas. Koks gi tikslas mus kelti, kada tiek daug pinigų išleidome beremontuoti sugriautas kareivines, kada garbės žodžiu IRO pareigūnai patikino, jog iš Schweinfurto niekur nebūsime keliami? Girėdi, čia esą numatoma steigti emigracinę stovyklą. Nesipriešinom, sutikom ir susikrovę savo turimus daiktus išsikirstėm po 6 įvairias stovyklas, įsijungdami į kitas šeimas.

Gyvenom palėpėse, rūsiuose, garažuose ir didžiuliuose kambariuose su antklodėm atsivėšę sau kamputį, maitinami tokio maistu, kuriuo galima tik gyvybę palaikyti, bet dvasiniai visiškai nepalūžome. Mus lankė žymūs valstybės ir politikos vyrai.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Draugams Ir Pažįstamiems

**DZIADOWICZ BROS.
FUNERAL HOMES**

LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

ANTROJO KARO VETERANAI

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį
AIR CONDITIONED KOPLYČIOS.

4404 Cameron Ave. Hammond, Ind.

Phone Sheffield 2800

1020 W. 150th St. East Chicago, Ind.

at Northcote Avenue
Phone E. Chicago 994

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

— LINKĖJIMAI —

**REARICK BROTHERS
HEATING & SUPPLY CO.**

OIL BURNERS and STOKERS

Only 5 hours needed for installation
ELECTRIC, GAS and OIL WATER HEATERS
FURNACES FOR ALL SIZED HOUSES

850 Wash St. Phone: 9203

GARY, IND.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Kostumeriams ir Draugams

George C. Rogge Agency, Inc.,

INSURANCE

607 Broadway Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

BUSCH JEWELRY CO.

552 Broadway Gary, Indiana

GARY IR NORTHERN INDIANA SVEIKINIMAI

Merry Christmas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS
IR DRAUGAMS

**CLOVER LEAF DAIRY CO.
DAIRY PRODUCTS**

1100 Massachusetts St. Gary, Ind.

Phone 9177

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

PETER MANDICH

Calumet Township Trustee

Lake County

Merry Christmas

To All Our Customers and Friends

HOUSE OF MUSCAT

GARY'S OLDEST FURNITURE STORE
1044 Broadway Gary, Indiana

Tel. Gary 9137

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

American Home Furniture

1714-16-18 Broadway Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Leaders Grocery & Market

1395 Grant Street Tel. Gary Indiana 32985
Gary, Indiana

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

EAGLE BAKERY

MARTIN BROTHERS, Sav.

1473 West 15th Ave. Gary, Ind.

Perskaite dienr. "Drauga", duokite ji kitiems.

GARY IR NORTHERN INDIANA SVEIKINIMAI

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
IR
Laimingų Naujų Metų
Linki

LEE B. CLAYTON
Sheriff Lake County

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKI

LESNIAK FUNERAL HOME

4918 Magoun Avenue
Tel. East Chicago 1418
EAST CHICAGO, INDIANA

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★
Boznak's Sinclair Super Service

GAS, OILS, TIRES, ACCESSORIES
1501 Pierce St. Gary, Indiana
Tel. Gary 2-7885

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Acme Decorating Co., Inc

1240 Broadway
GARY, INDIANA

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Broadway Lumber & Supply Co.

120 East 11th Avenue
GARY, INDIANA

Biznieriams Apsimoka Skelbtis Dienr. 'Drauge'!

Stebėtasi, jog tokiose blogose sąlygose gyvendami mes tiek daug padarėme, tokį platų kultūros bei meno barą nuvarėme.

Iš kur tos jėgos, kas įgalina tokius didelius darbus nuveikti? Atsakymas trumpas: mūsų ausis pasiekia kraujuose paplūdusios tėvynės balsas, mes norime padėti kovojančiam partizanui, mes aukojame savo darbus kenčiančiai Lietuvai. Jei mums bus lemta išvykti iš Vokietijos ir palikus Europos krantus įsikurti kur nors užjūrio kraštuose ir ten laukti, kada tėvynėje sušvis laisvės spindulys, mes taip pat išliksime dvasiniai stiprūs ir būsime gyvi Tėvynės meile taip, kaip ir Jūs, brangieji, Amerikos lietuviai. Mes prisipažįstame, jog tauta vertai gali didžiuotis jūsų milžiniškais darbais Lietuvos vadavimo akcijoje, jūs išgelbėjote tremtinius iš bado narų ir savo parama įgalino te juos fiziniai išsilaikyti, jūsų dėka tūkstančiai brolių lietuvių galėjo mokytis, tęsti universitetuose savo studijas, ruošti naujos Lietuvos gyvenimui.

KUNIGŲ IŠNAIKINIMO PLANAS

Iš Parengtos Spaudai Knygos
"Lietuva Bolševikų Okupacijoje"

JURGIS MANTAS

Tai prasidėjo prieš 8 metus, kai rusai užėmė Lietuvą. Šiandieną padėtis dar baisesnė, nes kunigų, net vyskupų, yra mirę kankiniai kalėjime ir tolimame Sibire.

— Nei šventasis Tėvas, nei Rooseveltas, nei vokiečiai jūsų iš Rusijos nagų išvaduos,— pasakė Sovietų Rusijos atstovas Kaune ponas Pozdniakovas vyskupui Brizgiui, atėjusiam pas jį skūstis dėl atimos (bolševikų kariuomenės reikalavimais) Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos rūmų.

Pozdniakov gerai žinojo visų lietuvių nuomonę apie bolševikus ir ypač gerai buvo jam žinoma kunigų nuomonė.

— Tai nedalyvavai balsavime į Liaudies Seimą? — prisispyręs klausinėjo jisai vyskupą Brizgį to paties apsilankymo metu.

— Nedalyvavau ir kiek kartų tokius balsavimus darysite, niekad nedalyvausiu, — atsakęs vyskupas

Pozdniakov ėmėsi įrodinėti ir agituoti:

— Jūs, kunigai, turite darbais įrodyti, jog remiat naująją valdžią. Ant nykštuko Lietuvos griūva Sovietų Sąjungos milžinas. Neturėkite jokių svajonių. Ko komunistų partija pasiekė Rusijoje per 20 metų, Lietuvoje užteks dvejų, trejų... Kuriems galams jums Seminarija? Appaudinėti jaunus vyrus? Kol jie taps kunigais — nebeturės ko veikti. Rusijoje dvasininkai jau nebeturi ką veikti.

Taip kalbėjo Maskvos atstovas ir kalbėjo palyginti švelniai Užtat be jokio švelnumo kalbėjo ir veikė baisioji NKVD įstaiga. Ji negriaudeno Lietuvos kunigų dėl stokos darbo ateityje, nepriekaištavo jiems, neagitavo. NKVD jau beveik visus kunigus Sovietų Rusijoje buvo išnaikinusi, todėl turėjo didelį patyrimą. NKVD stačiai ėmėsi darbo. Štai dokumentas — KUNIGŲ NAIKINIMO PLANO aplinkraštis, kuris parodo pasauliui tikrąjį Lietuvos okupantų veidą:

Visiškai slapta —
labai svarbu

Visiems NKVD Valstybės Saugumo Apskričių Skyrių Viršininkams

Iš NKVD žinioje esamos medžiagos nustatyta, kad Lietuvos kunigai ir buv. katalikiškųjų partijų bei organizacijų vadai ir veiklieji nariai pradėjo slapta veikti ir pagyvino priešišką darbą, vardydamiesi trimis pagrindinėmis kryptimis:

1. Per pamokslus tikintiesiems bažnyčiose, kur užmaskuoti, o kartais ir atvirai kunigai skelbia tautines "idėjas" ir stengiasi tikintuosius nuteikti prieš Sovietų valdžią

2. Santykiaudami su mokykliniu jaunimu (studentais, gimnazistais ir pradžios mokiniais). Turimomis žiniomis, vyskupo Brizgio nurodymu, daugelyje klebonijų dabar specialiai yra paskirti kunigai, kuriems pavesta dirbti nelegalų darbą jaunimo tarpe; auklėti jį tautinėje dvasioje ir žadinti neapykantą komunistinei santvarkai. Šią veiklą kunigai plačiai išvystė visoje Lietuvos teritorijoje, vardydamiesi ją sekmadieniais bažnyčiose, per specialiai jaunimui rengiamus pamokslus, bei savo butuose, kur jaunimas renkasi būreliais po 10-12 žmonių, ir agituodami taip pat tikintuosius tėvus, kad jie skiepytų savo vaikams katalikiškuosius principus.

3. Dirbdami plačiu mastu prieškomunistinį darbą gyventojų tarpe per legalias

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKI

WILLIAM J. MURRAY

JUDGE
LAKE CRIMINAL COURT
Crown Point, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

★
JUST RITE CLEANERS

Garments beautifully cleaned and pressed
For pickup or delivery service

631 W. 15th Ave. Gary, Ind.
Phone 2-7593

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

WHITE STAR LAUNDRY

PILNAS SKALBYKLOS PATARNAVIMAS.
Pamėginkite ir Būsime Patenkinti.

1119 Madison St. Gary, Ind.
Tel. Gary 2-2084

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Kopil's Service

STANDARD OIL PRODUCTS
1101 Adams St. Gary, Indiana
Phone 2-7065

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Bill's Service Station

11th and Madison St. Gary, Indiana

GARY IR NORTHERN INDIANA SVEIKINIMAI

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

★

"Draugo" Administracijai, Redakcijai, giminėms, draugams ir visiems "Draugo" ir "Laivo" per mane skaitytojams Gary, Ind., East Chicago, Chicago, Harbor, Ind., Calumet City, Ill., Chicago Heights, Ill., Detroit, California ir kitur.

J. J. AUKŠKALNIS —
"Draugo" ir "Laivo" Agentas

1354 HARRISON ST. GARY, IND.
Phone 3-5039 Gary

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

TITTLE BROS.
PACKING COMPANY, INC.

MĖSOS PIRKLIAI

620 Broadway ir 1500 Broadway

Gary, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

SHARKEY'S TAVERN

1138 Grant St. Gary 5991

GARY, IND.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki

Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

MIKE AROSZ

Grosėrnė ir Mėsos Parduotuvė

843 West 15th Avenue Tel. Gary 3-2840
Gary, Indiana

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
STEVENS STUDIO

824 West 15th Ave. Gary, Indiana

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

SOKIT'S BAKERY

1287 West 17th Street
GARY, INDIANA

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

Stanislovas ir Ursulė Rasteniai
VASARNAMIS

LAKESIDE VILLA, COTTAGES and ROOMS
DINING ROOM
EAST STATE PARK ROAD
BEVERLY SHORES, INDIANA

Šventų Kalėdų Švenčių Proga
sveikinu Šv. Mykolo parapijiečius, visuomenės veikėjus, draugus ir pažįstamus. Linkiu visiems sutartinai dirbti, kaip parapijos darbuose, taip ir visuomeniniam veikime.

Kun. P. A. Gasiunas
Šv. Mykolo Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių
Linkiu Visiems Savo Draugams ir Pažįstamiems

STANLEY J. SACHARSKI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška Koplyčia Dykai

1735 Wabansia Ave. Chicago, Ill.
Telefonas BRunswick 8-2535

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

V. P. PIERZYNSKAS

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

4559 S. Paulina St. Tel. YArds 7-0145

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

A. BUDRIS

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
939 West 33rd Street
Phone YArds 7-6934

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

HYBL TOBACCO CO.

CHARLES D. HYBL, Savininkas
Wholesale Dealers in
CIGARS, TOBACCO, CIGARETTES

4070 Archer Ave. Chicago, Illinois
Phone Virginia 7-3133
QUICK DELIVERY
Mes Kalbame Lietuviškai

katalikiškas brolijas ir bažnytinės grupės (Vyrų apaštalavimo brolija, Maldos apaštalavimo brolija, "Tretininkų Sąjunga" ir kt.), kurios yra politiniais instrumentais kunigų rankose.

Tikslu organizuoti kovą su priešišku dvasiškijos veikimu, įsakau:

1. Paimti jūsų apskričių visus kunigus formalinai apskaiton.

2. Išaiškinti ir paimti formalinai apskaiton visą katalikiškųjų organizacijų ir brolijų vadovaujantį sąstatą.

3. Tuojau paimti agentūriniam išaiškinimui visus jūsų apskrities dekanato ir kurijos narius.

4. Katalikiškų partijų, grupių ir brolijų veikimui išaiškinti skubiai užverbuoti (t. y., pasamdyti šnipais, Aut.) kai kuriuos iš tų kunigų ir bažnyčios tarnautojų (vargonininkų, zakristijonų), kurie palaiko artimus ryšius su minėtų partijų, grupių bei brolijų vadovaujantiu sąstatu.

Kartu užverbuokite toje pat aplinkoje asmenis agentūrai ir informacijai ir jiems paveskite katalikiškąsias organizacijas skaldyti.

5. Nustatykite, kurie jūsų apskrities kunigai bei brolijų vadai turi ryšius su Vokietijos piliečiais, išaiškinkite ryšių pobūdį ir tiek vieną, tiek kitą pusę paimkite aktyviam apdirbimui (tardymams ir kankinimams, Autorius).

6. Apskirtyse, kur yra vienuolynų, reikia paimti apskaiton visus vienuolius. Vienuolynų vyresniusius paimti formalinai apskaiton Vienuolių tarpe verbavimo keliu sudaryti agentūrinį informacinį tinklą (šnipinėjimą, Aut.)

7. Išaiškinkite vietas, kur kunigai susitinka su moksleiviais savo priešiškam darbui varyti. Užverbuokite aukštesniųjų klasių gimnazistų skaldymo darbu ruošti ir įvykdyti.

8. Ryšium su tuo, kad dabartiniu laiku kunigai ir brolijų aktyvūs nariai renka gyventojų tarpe parašus rengiamam vyriausybei prašymui leisti dėstyti mokyklose tikybą, reikia aiškinti šio darbo organizatorius, imti juos apskaiton ir aktyviai apdirbinėti.

9. Verbuojant venkite nepasisekimų ir todėl kandidatus rūpestingai paruoškite ir agentūros keliu išaiškinkite. Turėkite galvoje, kad dalis kunigų yra materialistiškai neaprupinta ir svyruoja savo "idėjinėje pasaulėžiūroje."

10. Visus jūsų išaiškintus dvasiškijos prieštarybinių kontrrevoliucinių pasireiškimų atsitikimus dokumentuokite ir medžiagą siųskite NKVD.

11. Iki š. m. spalio 10 d. pristatykite išsamų pranešimą apie dvasiškijos vėromą jūsų apskrityje priešišką darbą.

Iki š. m. spalio mėn. 15 d. pristatykite NKVD II-jam skyriui žinią apie sudarytas dvasiškias agentūrinės bylas bei bylas — formaliarus, nurodant gautąją medžiagą išaiškinimo darbą dirbančius šaltinius ir jūsų tuo reikalu ateičiai numaty-

tas priemones.

LTSR VID. REIK. LIAUDIES KOMISARŲ PAV. Valst. Saugumo Majoras — GLADKOV.

1940 m. spalio mėn. 2 d.

Kiekvienam aišku, kad čia kalba eina ne apie "priešiški Sovietų Sąjungai nusi-teikusius kunigus". Komunistų tikslas yra išrauti iš Lietuvos ne tik kunigus, bet ir tikėjimą. Jiems būsūs kunigai, auklėja jaunimą. Jiems atrodo, kad ir Lietuvos vaikučiai, suburti į Angelačių organizacijos būrelius, sušaro didžiausio pavojaus Sovietų Sąjungos režimui.

Būdingas tas maskoliaus (žydo, Aut.) Gladkovo: įsakau! Įsakau, kad būtų išaiškinti visi Sovietų Rusijos priešai!

Kad kiekvienas Lietuvos kunigų žingsnis būtų NKVD žinomas, reikėjo, kad čekistų agentų būtų ir kunigų tarpe. Kaip to pasiekti? Sovietų Rusijoje tai labai paprastas dalykas. Reikia tik pasirūpinti, kad kunigas liktų be darbo, kad jis badautų. Iš lietuvių kunigų bolševikai jau pirmomis okupacijose dienomis atėmė bet kokį pajamų šaltinį, todėl jie savo aplinkraštį drąsiai galėjo tvirtinti, kad kunigai

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKI

Savo Kostumeriams ir Draugams

BONNIE BEE SUPER FOOD MART

JOHN GUSTAINIS

1800 Main St. Tel. Melrs. Pk. 3033

MELROSE PARK, ILLINOIS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Pacientams ir Draugams

DR. E. MURASKAS

Gydytojas ir Chirurgas
5452 So. Kedzie Avenue
GRovehill 6-1321

Sveikina visus savo Kostumerius ir Draugus su

Šv. Kalėdomis ir Naujais Metais

Cook County Amerikos Lietuvių

Biznierių Organizacija

VALDYBA:

A. B. PETRONIS, Prezidentas
RADIS, Vice-Prezidentas
TEMINTIS, Nut. Raštininkas
BINKIS, Nut. Raštininkas
ZALAGENAS, Izdiminkas

Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio antrą trečiadienį - Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

Šv. Kalėdų Proga Sveikinu

visus parapijiečius, parapijos rėmėjus ir geradarius. Nuoširdžiai linkiu visiems gausios Kristaus palaimos, visuose jų darbuose, "Draugai" ir visam jo štabui kuogeriausio pasisekimo.

Kun. V. Černauskas

Šv. Juozapo Parapijos Klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linki Savo Kostumeriams ir Draugams

ZILINSKAS DRUG STORE

Receptų išpildytojas

SAL. BATKEVICIUTE, R. Ph.

2325 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Telefonas Virginia 7-8810

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Visiems Pacientams, Draugams ir Pažįstamiems

DR. I. E. MAKAR

11750 South Parnell

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Mūsų Kostumeriams Ir Draugams

F. L. Walentynas

ir brolis Jonas,

Barber

4652 S. Western av.

Tel YArds 7-8527

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

WALTER'S TAVERN

GERAS ALUS — VYNAS — DEGTINE
4535 SOUTH ROCKWELL STREET

Telefonas Virginia 7-0903

VLADAS IR MARCELE KAVALIUSKAI SAVININKAI

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

BRIDGEPORT PHARMACY

HARRIET LESCAUSKAS, R. Ph. C.

3337 S. Morgan St. Phone Virginia 7-9472

Biznieriams Apsimoka Skelbtis Dienr. 'Drauge'!

MERRIE-MERRIE

CHRISTMAS

Linksmų Šv. Kalėdų, Laimingų Naujų Metų Linkiu Dienraščiui "Draugui" Jo Visam Štabui, Rėmėjams, Savo Parapijonams, Draugams, Prieteliams, ir "Draugo" Skaitytojams.

Kun. Ign. Albavičius

Šv. Antano Parapijos Klebonas, Cicero, Ill.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Lietuviams

BORMANN, INCORPORATED

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

115 Broadway Melrose Park, Ill.

— AMBULANCE SERVICE

Melrose Park 714-715

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Juozas, Antanina, Sūnai
Juozas, Mykolas ir Duktė
Loretta, Ežerskiai, Sav.

UŽEIGA — Salė Vestuvėms, Baliams

4600 S. Paulina St. Phone VI. 7-9400

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKI SAVO KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

Sav. Antanas Putis

FRIENDLY TAVERN AND HALL

2548 W. 69th St. Tel. HEmlOCK 4-10377

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ GERIMŲ.

Jauki, moderniškai įrengta salė išnuomuojava: susirinkimams, šokiais, vestuvėms ir kt. įvairiems parengimams.

Dėl išnuomavimo reikia susitarti išanksto. Come and see television. — Latest sport events

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkiu Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Mr. Michael Kiras
REAL ESTATE

3261 South Halsted Street Victory 2-0399

yra materialiai neaprupinti, bet kad dėl to jie gali susvyruoti tikėjime ir pakeisti, anot komunistų, idėjinę pasaulėžiūrą, — jie klydo.

Trumpai sakant, šis dokumentas aiškiai rodo, kokiais keliais ėjo bolshevikai prie Lietuvos kunigų likvidavimo. Jie taikė Lietuvai lygiai tuos pačius metodus, kokius jie buvo išmėginę Sovietų Rusijoje. Jie net ir neslepia, kad Lietuvos kunigai turi būti išnaikinti pagal Sovietų Rusijos planą.

Štai kitas dokumentas:

Visiškai slaptai

LTSR VRLK Alytaus Apskr. Skyriaus Viršininkui Drg. Palevičiui,

Alytus.

STRS VRLK II skyrius gvildena agentūrinių — operatyvinių priemonių planą, panaudotiną naujų Sovietų Respublikų dvasininkų atžvilgiu.

Ryšium su tuo įsakau:

1. Sudaryti sąrašą visų katalikų, pravoslavų ir sektantų draugijų bei organizacijų jūsų apskrityje, kurios tik legaliai ar nelegaliai veikia esant Smetonos režimui.

2. Apibūdinti kiekvienos iš tų organizacijų įtaką masėms ir visuomeniniam gyvenimui (apytikris tikinčiųjų skaičius organizacijoje ir jos visuomeninė politinė vieta krašto gyvenime).

3. Sudaryti sąrašus cerkvių, bažnyčių ir maldos namų jūsų apskr.

4. Sudaryti sąrašus visų kunigų, pravoslavų šventikų ir sektų vadovų jūsų apskrityje, parodant įtaką atskirų tikiybinių autoritetų masėms ir visuomeniniam politiniam krašto gyvenimui.

5. Išskelti vidaus prieštaravimus, kaip tikiybines organizacijoje, taip tarp atskirų tikiybinių autoritetų, smulkiai parodyti, kokių pagrindų susidarę tie prieštaravimai ir, konkrečiai, tarp kurių dvasininkų yra priešiški santykiai.

6. Pateikti jūsų samprotavimus, kaip panaudoti šiuos prieštaravimus agentūrai (šnipams, Aut.) verbuoti ir tikiybines organizacijas pakrėdyti jūsų apskrityje.

7. Įsiųskit smulkias žinias apie jūsų apskrityje sudarytas katalikų, pravoslavų dvasininkams ir sektantams agentūrinės bylas ir bylas — formulirus, nurodant veikimo priemonių planus.

8. Duokit jūsų užverbėtų dvasininkų ir sektantų tarpe agentų charakteristikas. (Tikrai lietuviškai taip reikėtų rašyti: Apibūdinkite jūsų pasamdytus šnipus! Autorius).

9. Sausio 30 dieną pristatykit man išsamų pranešimą visais nurodytais klausimais.

Duomenims gauti panaudokit jūsų turimą dvasininkų tarpe agentų — informatorių tinklą.

— Guzevičius
LTSR Vidaus Reikalų Liaudies Komisaras, Valst. Saug. Vyr. Majoras

(parašo nėra)

Tikrai: — M. Liniovaitis

Kaunas.

1941 m. sausio 21 d.

Nr. 2192

Kad ir kažin ką skelbtų Sovietų Rusijos propoganda, kad ir kažin kokiomis fotografijomis ji irodinėtų, kad Sovietų Sąjungoje yra tikė-

jimo laisvė, — niekas tam negali patikėti.

Sovietų Sąjungos konstitucija labai gražiai skamba, o gyvenimas tenai — siaubas!

Komunistai neturi ribų meluodami, jie neturi sąžinės. Jeigu jie leistų kiekvienam laisvai išpažinti savo tikėjimą, jie nebebūtų komunistai. Neveltui vienas komunistų ideologas pasakė: Didžiausi komunisto stabdžiai yra trys: religija, nuosavybė ir buržuazinė moterystės santuoka!"

Komunistai išardė tuos tris stulpus, kuriais remiasi Vakarų Europos kultūra, ir prie ko priėjo? Išsigimimas visose gyvenimo srityse, didžiausia netvarka ir teroras!

Komunistai Lietuvoje griovė pakelėse kryžius, šaudė į Kristaus kančią, apiplėšė bažnyčias, vertė jas javų sandėliais, o Kretingoje Liurdo darželyje įrengė sporto aikštę! Jie siunčia šnipus prie bažnyčių, kad jie surašintų einančius mels-tis valdininkus... Jie terorizuoja kunigus: buvo keletui kunigų pasiūlytos tarnybos, bet su sąlyga, kad jie nebe-laikytų Mišių, neitų į bažnyčią!.. Jie suiminėja kunigus. juos žudo, tremia į Sibirą... Dėl savo nekultūringumo ir neapykantos religijai, raudoarmiečiai, užėmę Kauno kunigų seminariją, kurioje buvo ir bažnytinis muziejus, XVI šimtmečio arnotus pasiklojo... kojoms valyti!

Ir visa tai darydami, jie skelbia visiems, kad Sovietų Sąjungos konstitucija visiems tikintiems garantuoja sąžinės laisvę.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

VISIEMS

Kun. S. Gaučias

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

BALIS TAVERN

BARBORA BALIS, 30 metų buvusi biznio savininkė, nuoširdžiai dėkoja visiems savo kostumeriams ir perduoda biznį sūnui ir marčiai Onai.

6558 S. Morgan St. Tel. WEntworth 6-0418

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

CHERRY MEAT PACKERS, Inc.

Telefonai YArds 7-6040-7-6041
4538-40 S. Marshfield Ave. Chicago, Ill.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR PAŽISTAMIEMS

K. BEINARAUSKAS

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

STUMBLE INN

1442 S. 49th Ct. Phone Olympic 1133
TELEVISION

Užlaiko Fox Head ir Old Bohemian Alų
Chili ir Sandvičius Visados Galima Gauti
JOHN A. ir JEAN BUDRIK, Sav.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

MR. & MRS. G. BURBA
TAILOR and FURRIER

FURS REMODELED and STORED
1857 W. 47th St. Tel. YArds 7-6341

LINKKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Linkime Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

Mikas Jovarauskas, Sav.

Jonas Bertulis, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 W. Roosevelt Rd. Tel. Seeley 3-8760

CHICAGO, ILLINOIS